

Priznanje Naši obrambi

Januarja je slovenska obrambno-vzgojna revija Naša obramba praznovala deseto obletnico, kar izhaja. V tem času je postala nepogrešljiv pripomoček pri usposabljanju vseh struktur splošne ljudske obrambe. Sproti z razvojem SLO in družbene samozaščite se je poglobljala v to smer. V zadnjih treh letih pa je naletela na tako širok odmev med bralci, da je podvojila svojo naklado in je letošnja prva številka izšla kar v 125.000 izvodih. Pred nedavnim je prejela tri visoka priznanja: Srebrno plaketo JLA, ki ji jo je podelil General štab JLA, Zlato plaketo Zvezne konference ZRVS Jugoslavije in Plaketo organov za notranje zadeve, ki ji jo je podelil republiški sekretar za notranje zadeve. Hkrati je svet revije Naša obramba podelil priznanja najdaljšemu in najzaslužnejšemu sodelavcu.

»Osnova so temeljne SIS!«

Niko Isajević, delegat skupnih služb Železniškega gospodarstva Ljubljana v skupščini Samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo v občini Ljubljana Center, sicer pa dolgoletni novinar »Dela« in sedaj že nekaj let odgovorni urednik glasila »Nova proga«.

Ko smo ga povprašali, katere so pglavitne naloge in problemi, s katerimi se srečuje kot delegat in še posebej kot predsednik skupščine SIS za zdravstvo v občini Ljubljana Center, nam je povedal naslednje:

»Samoupravna interesna skupnost za zdravstvo občine Ljubljana Center je v prvih letih imela veliko težav zaradi tega, ker delegatski sistem še ni povsem zaživel in je bila samoupravna interesna skupnost zelo obremenjena z ostanki starega sistema. Delegati v občinski skupščini so se ukvarjali predvsem z vprašanji konstituiranja in z zadevami, ki niso živo zadevale delovnega človeka, občana, ki na tem področju nastopa v vlogi pacienta.

Sprejemali so vnaprej pripravljene dokumente in niso imeli možnosti, da bi odločilno vplivali na tvorbo politike

na področju zdravstva. Zato tudi niso imeli možnosti, da bi odločilno vplivali na reševanje žgočih problemov, ki jih vsak dan občuti pacient na

svoji koži (dolga čakalna doba, neurejeni odnosi na relaciji pacient-zdravstveni delavec ipd.), to pa je povsem v nasprotju z našo politiko, kongresnimi dokumenti, ustavo in zakonom o združenem delu. Delegati prav tako niso imeli možnosti odločilno vplivati na razporejanje sredstev, ki naj bi jih imeli na voljo. Z vsemi sredstvi je namreč gospodarila regionalna zdravstvena skupnost, ki obsega na območju ljubljanske regije osemnajst občin v Ljubljani in bližnji okolici. Poudariti moramo, da znašajo sredstva, s katerimi naj bi gospodarila samoupravna interesna skupnost za zdravstvo občine Ljubljana Center letno okrog 850 milijonov dinarjev, medtem ko regija letno razpolaga z 2,5 milijarde novih dinarjev.

Položaj se je sicer zadnje čase nekoliko spremenil, zlasti po ostri razpravi v vseh treh zborih skupščine občine Ljubljana Center, kjer so med drugim ugotovili, da mora do-

biti samoupravna interesna skupnost na ravni občine vlogo, ki ji gre po ustavi in zakonu o združenem delu. SIS je podlaga, kjer se kreira politika, medtem ko naj bodo institucije višjega ranga predvsem usklajevalne.

Skupščina občine Ljubljana Center je zadolžila predstavnike samoupravne interesne skupnosti za zdravstvo občine Ljubljana Center in predstavnike regionalne zdravstvene skupnosti, da se dogovorijo in uskladijo tista vprašanja, ki jih razdružujejo

in pri katerih se razhajajo. Gre predvsem za to, da mora strokovna služba regionalne zdravstvene skupnosti služiti predvsem potrebam občinskih zdravstvenih skupnosti in ne zgolj potrebam skupščine regionalne zdravstvene skupnosti.

Utemeljeno lahko pričakujemo, da se bodo razmere na tem področju izboljšale in da se nam bo posrečilo kreniti po poti, ki je zapisana in določena v ustavi, zakonu in kongresnih dokumentih. «

Oiga Mežan

Posvet o SLO

Prejšnji teden je bil na pobudo mestnega štaba civilne zaščite v krajevni skupnosti Stara Ljubljana pogovor z organizatorji civilne zaščite v krajevni skupnosti. Pogovora so se udeležili predstavniki DPO občine, mesta in krajevne skupnosti Stara Ljubljana in člani mestnega, občinskega in krajevnega štaba civilne zaščite.

V pogovoru so predstavniki krajevne skupnosti opisali uspehe in težave pri organiziranju civilne zaščite na terenu in poudarili uspehe, ki so jih na tem področju dosegli v sodelovanju s hišnimi sveti.

Ker je tema zelo zanimiva in aktualna smo se odločili, da v naslednji številki objavimo obširnejši pogovor z udeleženci posveta.

M. S.

Vsebina naših odnosov je zavest

(nadaljevanje s 1. strani)

nino, Volan, Kartonažno tovarno, Posrednika, Tehniko, Intertrade, Hermes in za druge, zlasti manjše trgovinske organizacije.

Aktivnost je marsikod še vse preveč prosvetiteljsko obarvana, predavateljska, bi lahko rekli, vse preveč se zastavlja na prepričevanju o nujnosti ustrezne družbene preobrazbe, v konkretni praksi pa se v teh sredinah pristaja na formalistične rešitve, ki pa, kot vemo, vsebine družbenoekonomskih odnosov ne spreminjajo. Rezultat tega pa je, da zakon o združenem delu v teh sredinah ostaja predvsem obveznost ne pa realna zavest. «

— Kje bi iskali globlje vzroke za, kot pravite, formalistične rešitve v preobrazbi družbenoekonomskih odnosov?

»Splošno velja, predvsem v manjših organizacijah združenega dela je tako, da zaostajajo v preobrazbi opravičujejo s pomanjkanjem strokovnega kadra. V teh sredinah je opaziti tudi neredek pojav, da posamezniki kot zunanji sodelavci krojijo samoupravne akte. Slednje pa zaradi nepozna-

vanja specifik delovnih sredin privede tudi do konfliktov stanj in izbruhov nezadovoljstva v kolektivu. Prav v teh sredinah je opaziti, da je akcija za ureditev odnosov bolj zadeva in akcija strokovne narave, manj pa akcija tudi družbenopolitičnih organizacij, torej akcija formalne preobrazbe.

Ponekod so posamezne listine kar prepisali. Pri tem je treba opozoriti obenem na preobilico samoupravnih sporazumov, družbenih dogovorov in zakonskih predpisov, ki urejajo odnose na posameznih področjih, v celoti gledano pa zastirajo pregled nad celovitostjo teh odnosov in prihaja zato celo do zmede. Pri nedvomno pozitivnih premikih v procesu družbene preobrazbe je treba ugotoviti tudi, da so pri uveljavljanju zakona o združenem delu marsikje pozno začeli iskati konkretne rešitve za urejanje družbenoekonomskih odnosov. Marsikod se kaže, da so poslovodne strukture tiste, ki narekujejo tempo preobrazbe ter da ponekod sedanja stopnja idejne in teoretske usposobljenosti v družbenopolitičnih organizacijah ne omogoča stalnega spremljanja in oblikovanja stališč do predlaganih rešitev. «

Tako ponekod — kako drugod?

— Kakšna je ocena stanja po večini v naši občini?

»V večini delovnih sredin zagotovo ne gre za aktivnosti, katerih namen je le formalna ureditev v okviru zakonskih rokov, temveč gre za dinamične aktivnosti, katerih namen je dograjevanje, izboljševanje dosedanjih rešitev. Izhajajoč iz ocen sedanjih pomanjkljivosti na osnovi praktičnih izkušenj v lastni delovni sredini iščejo, dograjujejo konkretne usmeritve in rešitve, gradijo instrumentarij za konkretno, praktično uveljavljanje novih družbenoekonomskih odnosov. «

Precejšnja živahnost v procesih samoupravne organiziranosti združenega dela

— Kolika je raven samoupravne organiziranosti v delovnih organizacijah naše občine?

»Velika pozornost je namenjena utrjevanju in dograjevanju samoupravnih sporazumov o združevanju dela delavcev v temeljne organizacije združenega dela in dograjevanju odnosov, ki zorijo na

osnovi združevanja v višje asocijacije združenega dela. Pri tem je bilo v razgovorih zlasti izpostavljeno vprašanje ustrezne samoupravne organiziranosti delavcev v dislociranih obratih. V SOZD Emona, Sap-Viatorju, Tekstilu, Slovenijales, SOZD Nama, Pletenini, Avtocomercu in Metalki so dosežki v preobrazbi na tem področju precejšnji.

Kljub temu je treba reči, da tudi tu zaostajamo v vsebinskih spremembah. Ugotavljamo, da v nekaterih primerih vsebinsko niso uredili družbenoekonomskih odnosov na novih osnovah in ostajajo v bistvu na kupoprodajnih odnosih. Slednje pa je lahko le ovira nadaljnjemu združevanju dela in sredstev ali deluje celo razdruževalno. Naj omenimo s tem v zvezi Slovenijales, Avtotehno, Intertrade, Elektro Ljubljana, Jugotekniko, Volan, SOZD Gipos in še bi lahko naštevati.

Integracije

Integracijska gibanja in iskanje rešitev za združevanje dela in sredstev so v mnogih primerih v rokah poslovnih struktur, brez kakršnegakoli vpliva delavcev. Močni so še

ostanki podjetniških odnosov, katerih rezultat je nesamoupravno odločanje o vseh bistvenih vprašanjih. Opažamo neskladje med zapisanimi pravicami in dejanskim stanjem.

Informiranje

V nemajhnem številu delovnih organizacij malo store za resnično, celovito, vsestransko informiranje delavcev o delovnih uspehih, doseženem dohodku, delitvi, o težavah v svojem imenu, se še ne uresničuje delavčeva pravica, da odloča v svojem imenu, se še ne uresničuje delavčev resnični vpliv na delitev ustvarjenega dohodka. «

Podjetništvo?

To opozarja, da se v nekaterih sredinah še vedno niso otrsli preživelih spon podjetniške miselnosti in da se še ne uresničuje delavčeva pravica, da vpliva na tok dogajanja, da odloča v svojem imenu, se še ne uresničuje delavčev resnični vpliv na delitev ustvarjenega dohodka. «

Delovne skupnosti skupnih služb

— Bi lahko govorili še o precejšnjem razkoraku med

(nadaljevanje na 6.—7. strani)